

Reviderad: 2021-04-10

Miljö- och avfallsplan

Ansvar

Viggeby båtklubb, organisationsnummer 822002-2753 med besöksadress Skälstorp, 590 45 Brokind (aktuell postadress hittar du här: <https://www.viggeby.se/kontakt>), nedan kallad båtklubben, är ansvarig för avfallshanteringen som sker inom ramen för klubbens verksamhet. Båtklubben har totalt 141 bryggplatser och saknar i dagsläget gästbrygga. Enligt 6 § i SJÖFS 2001:13 så skall avfallshanteringsplanen revideras med högst 3 års mellanrum eller så snart fritidsbåtarnas behov av att lämna avfall till fritidsbåtshamnen väsentligen förändras.

Viggeby båtklubb är en ideell förening som har som ändamål att verka för medlemmarna genom att:

1. Erbjuder en trygg och funktionell förvaring av fritidsbåtar såväl sommar- som vintertid
2. Genom upplysning och information verka för ökad sjösäkerhet
3. Vara rådgivande kontaktorgan och remissinstans för lokala myndigheter och organisationer.

Detta i enlighet med sina stadgar som du finner här: <https://www.viggeby.se/styrdokument>

Information om Viggeby båtklubs arbete för miljön samt hur du får kontakt med vår Miljöansvariga styrelsemedlem hittar du här: <https://www.viggeby.se/miljo>

Miljömål

- Denna Miljö- och avfallsplan ska göras väl känd för klubbens medlemmar och gäster genom anslag i hamnen och på båtklubbens hemsida.
- Medlemmarna är skyldiga att ta miljöhänsyn och medlemskap i Viggeby båtklubb (VBK) förutsätter att båtklubbens miljöregler följs.
- Miljöarbetet inom VBK ska följa policyn nedan och utveckla ett båtliv i balans med naturen.
- Medlemmarna uppmanas att bidra till att land- och vattenmiljön inom båtklubbens område hålls rena.
- Miljörisker och miljöproblem ska anmälas till båtklubbens miljöansvariga styrelsemedlem.
- Denna Miljö- och avfallsplan ska vara ett levande dokument som ska följas upp och revideras genom att klubbens Miljöansvariga styrelsemedlem tillsammans med Hamnavarig med lämpliga mellanrum genomföra en egenkontroll av miljön enligt SBU:s dokument "Egenkontroll av hamnar för fritidsbåtar" då samtidigt förekomst av eventuella risker inventeras.
- Som resultat av egenkontrollen ska Miljöansvarig styrelsemedlem återkoppla resultatet till styrelsen så att denna kan fortsätta att ta hand om riskerna och vid behov vidta lämplig åtgärd.

Klubben har för avsikt att samverka med andra båtklubbar – i första hand inom Linköpings kommun och i anslutning till sjösystemet, men även centralt – för att göra miljövänliga drivmedel och biologiskt nedbrytbara oljor tillgängliga för båtägarna. Kontakter med regionala – Östergötlands Båtförbund (ÖBF) - och centrala organ - Svenska Båtunionen (SBU) – ska utvecklas för att kunna påverka till ett mer miljöanpassat båtliv.

Reviderad: 2021-04-10

Miljöpolicy

Målen för båtklubbens miljöverksamhet syftar till att bidra till rent vatten, renare luft och en oförstörd natur som även är en förutsättning för båtlivet

Som båtklubb kan vi tillsammans göra skillnad för miljön. Med gemensamma krafter och genom små beteendeförändringar kan vi tillsammans se till att vår båtklubsverksamhet är trivsamt och miljöanpassad. Viggeby båtklubs arbete för miljön bedrivs i enlighet med Svenska båtunionens miljöprogram som du finner under <https://www.viggeby.se/miljoprogram>.

Råd och tips för båtägare finns på hemsidan <http://batmiljo.se/>.

Handlingsplan vid miljöolycka och Egenkontroll av verksamheten

Miljöplanen utgör grunden i klubbens miljöarbete men:

I händelse av utsläpp så ringer du 112 direkt!

För att säkerställa att vår hamn är säker att vistas i och även är miljösäker så görs en egenkontroll enligt Svenska båtunionens checklista "Egenkontroll av Hamnar för Fritidsbåtar" med lämpliga mellanrum av Miljö- och Hamnansvarig. Checklista för egenkontroll finner du genom att klicka här: <https://www.viggeby.se/egenkontroll-av-hamn>

Miljöplan

Viggeby Båtklubb har sin anläggning och klubblokal vid Järnlunden i anslutning till Viggeby Naturreservat. Området finns i en känslig miljö som av flera skäl är angelägen att vårda. Då Stångån som ligger nedströms vår hamn också är en viktig vattentäkt för många människor, gör att den är känslig för olika former av miljöstörande utsläpp. Av dessa anledningar har Viggeby Båtklubb tagit fram denna Miljö- och avfallsplan samt utsett en Miljöansvarig styrelsemedlem. Den Miljöansvarige har som uppgift att bl.a. ta till sig nyheter inom miljöområdet och vidarebefordra dem till klubbens medlemmar. Det är också viktigt att medlemmar tar upp miljöfrågor med den Miljöansvarige för att denne ska kunna informera, åtgärda eller vid behov ta upp miljöfrågor med styrelsen.

Rapportering av miljöfarligt avfall

Från och med den 1 november 2020 ska alla verksamheter som producerar, transporterar och behandlar farligt avfall, alltså även båtklubbar, rapportera in det till Naturvårdsverkets nya digitala avfallsregister. Från den 1 augusti 2020 gäller även en utökad anteckningsskyldighet. Viggeby båtklubb måste därmed rapportera in de antecknade uppgifterna om det farliga avfallet i Naturvårdsverkets avfallsregister. Du hittar mer information här: <https://www.viggeby.se/miljofarligt-avfall>

Båtklubbar ska enligt Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2001:13), tillhandahålla mottagningsanordningar för avfall för att tillgodose behovet av avfallsinlämning från de fritidsbåtar som normalt anlöper hamnen. VBK anlitar Tekniska verken för tömning av vår miljöstation som mot betalning erbjuder tjänsten att sköta rapporteringen till Naturvårdsverket.

Reviderad: 2021-04-10

Om båtklubben själv lämnar in farligt avfall

Väljer båtklubben, som verksamhetsutövare, att lämna avfallet till en återvinningsstation betecknas båtklubben som avfallsproducent och är anteckningsskyldig. Det innebär att följande uppgifter ska antecknas:

1. var avfallet producerats,
2. datum för transport,
3. transportsätt,
4. vem som ska transportera bort avfallet,
5. avfallets vikt i kilogram, och
6. den mottagare och den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att mottagaren transporterar eller lastar om det.
7. Anteckningarna ska föras när det farliga avfallet ska transporteras bort – alltså inte varje gång som verksamheten ger upphov till farligt avfall. Därtill ska ett transportdokument upprättas när transporten genomförs.
8. Vad som ska rapporteras i avfallsregistret framgår av 6 kap. 1 – 5 §§ avfallsförordningen (2020:614) och rapportering ska ske senast två arbetsdagar efter den tidpunkt då anteckningen ska vara förd. Rapportering till avfallsregistret kan ske på två sätt – antingen genom en e-tjänst på Naturvårdsverkets hemsida, eller genom en API-lösning.
9. **Observera**, det finns ingen nedre gräns på mängd avfall eller storleken på verksamheten, alla verksamheter där det uppkommer eller som hanterar farligt avfall omfattas av kravet på att föra anteckningar och rapportera till avfallsregistret!

Vad räknas som farligt avfall?

Farligt avfall regleras av Avfallsförordningen och är vanligt förekommande i en båtklubb. Exempel är spillolja, glykol, lösningsmedel, färgrester, blybatterier, lacknafta men även lysrör och småbatterier. Farligt avfall är avfall som kan skada människa och miljön och detta markeras med en faroklassad symbol, så kallat faropiktogram, på produkten.

Hantering av avfall och förväntat beteende av medlem

Nedan följer ett antal förhållningsregler som är tänkta att öka medvetenheten hos våra medlemmar, väcka eftertanke och skapa riktlinjer för en god och miljövänlig kultur inom Viggeby båtklubb.

Medlem och övriga som nyttjar båtklubbens anläggning är skyldiga:

Allmänt

- Att hålla sig informerade om klubbens stadgar, ordningsregler (se <https://www.viggeby.se/styrdokument>) och verksamhet via tillgängliga informationskanaler som vår hemsida under <https://www.viggeby.se/miljo>, anslag på båtklubbens anslagstavla etc.
- Att följa klubbens stadgar och ordningsregler samt anvisningar från klubbens funktionärer.
- Utöver vad som framgår av denna Miljö- och avfallsplan, skyltning och anslag utgör alltid gällande lagar samt kommunala och andra föreskrifter en lägsta nivå för vilka krav som gäller. Vid hantering av miljöfarliga ämnen och produkter skall externa och interna säkerhetsföreskrifter alltid följas i avsikt att minimera miljöpåverkan.

Reviderad: 2021-04-10

Flora, fauna och allemansrätt

- Att vi håller rent i anslutning till området, när vi vistas ute på sjön och när vi besöker öar och stränder. Miljön är känslig i anslutning till anläggningens område, men givetvis även i sjön, på öar och längs sjöns stränder. Regler som gäller i Viggeby naturreservat finner du här: <https://www.viggeby.se/viggeby-naturreservat>
- Respektera andra på sjön genom att undvika vattenskidåkning och framförande av vattenskoter i närheten av badplatser eller andra båtar. Inom Viggeby naturreservat är det dessutom enligt beslut av Linköpings kommun förbjudet att framföra vattenskoter och att åka vattenskidor. Vilket område som ingår i Viggeby naturreservat finner du här: <https://www.viggeby.se/viggeby-naturreservat>
- Att respektera fågelskydd. Sjösystemet är känsligt för störningar och slitage. I många fågelskyddsområden är det också förbjudet att uppehålla sig under vissa perioder på året. När och var det är förbud mot att gå iland framgår av sjökortet. Respektera dessa förbud, de är inte till för att hindra dig utan för att skydda fåglarnas häckning. Har du hund med dig så tänk på att alltid ha den kopplad när du går i land. Mellan 1 mars och 20 augusti måste alla hundar (enligt lagen om tillsyn av hundar och katter) hållas kopplade.
- Att följa allemansrätten.
- Respektera andra människors anspråk på ostördhet och avkoppling.
- Begrunda gärna rekommendationerna "kör smartare" från Transportstyrelsen som du finner här: <https://www.viggeby.se/kor-smartare>

Eldning

- Enbart elda på särskilt utsedda platser (redan befintlig grillplats). Använd miljövänlig tändvätska eller en grilltändare. Undvik engångsgrillar. Om du använder engångsgrill, släck den ordentligt och ta med den hem till hamnen och placera den i plåttunnan märkt "Ask Olle" vid sopkärnen i hamnen. En del grillkolssorter innehåller tungmetaller så tag gärna hem engångsgrillen inklusive eventuellt överbliven grillkol.
- Elda inte om det finns risk för brand eller skada på berghällar, mark eller växtlighet eller om eldningsförbud råder.

Hushållssopor

- Ta med dina sopor hem eller kasta dem i sopmajor – släng inte avfall i vattnet. Förpackningar och övrigt avfall källsorteras med fördel av båtägaren och lämnas på kommunens återvinningsstationer. Om andra har lämnat skräp efter sig, tag om möjligt hand om detta också.
- Försök att källsortera ombord. Ta med ditt avfall till hamn och använd sopmajor och vår miljöstation där du kan lämna avfall för återvinning.

Toalett

- Inte tömma din toa i sjön. Sugtömningsstation ska användas enligt Transportstyrelsen: Tillsyn fritidsbåtshamnar och Lathund för fritidsbåtshamnar Lagar SJÖFS 2001.13 TSFS 2012:13. I dagsläget har endast enstaka båtar i vår hamn ett tömningsbehov då en klar majoritet av klubbens båtar saknar toalett ombord och vi är heller inte en gästhamn och därmed behöver inte klubben ha en egen tömningsstation. För tömning hänvisas till Kinds brygga (M/S Kind) som ligger i Rimfors hamn vid

Reviderad: 2021-04-10

Åsundahallen/Björksund. Mer information finns under <https://www.viggeby.se/toalettavfall>. Om du är ute i det fria, gräv ner latrinet ordentligt, om det inte finns tillgång till toalett.

Tvätt av båtar och diskning

- Mekanisk rengöring av din båt används så långt det är möjligt. VBK förordar att du som medlem införskaffar en rotborste om du inte redan har en sådan, använder en "bilborste" med anslutning för vattenslang eller använder egen eller båtklubbens högtryckstvätt vid rengöring av båten. Det mesta av smutsen går bort utan rengöringsmedel. Om du behöver använda något medel vid rengöring så är ett miljövänligt schampo eller ett lösningsmedel som avdunstar (som t.ex T-sprit) att föredra. Petroleumbaserat avfettningsmedel och liknande rengöringsmedel undviker du så långt det är möjligt. Användning av miljövänliga biologisk nedbrytbara produkter skall eftersträvas. Tänk även på att hålla ned mängden rengöringsmedel du använder så mycket du kan.
- Det är helt i sin ordning att spola av båten med vattenslang eller tvätta med svamp/borste när den ligger i vattnet men användning av rengöringsprodukter sker enbart när båten ligger på land.
- Diskvatten får inte släppas ut i sjön eftersom diskmedel innehåller många olika kemikalier, varav en del är skadliga för miljön. Om du saknar septitank i din båt så är mekanisk rengöring med rotborste eller sand att föredra eller om möjligt, ta disken med dig hem. Om du är ute en längre tid och måste diska, använd ett miljövänligt biologiskt nedbrytbart diskmedel som du finner hos ditt apotek eller i din båt-/friluftsboutik. Det finns även miljövänligt biologiskt nedbrytbar tvål och schampo.

Bottenfärg

- Att enbart använda bottenfärg som är tillåten för det aktuella vattenområdet, alternativt avstå bottenfärg och istället tvätta botten med högtryck efter båtsäsongen. Om du använder bottenfärg, undvik båtbottnfärger med biocider. För mer information om bottenfärg, läs här: <https://www.viggeby.se/bottenfarg>
- Hålla färgrester, lösningsmedel och lösningsmedelsrester i fat märkt "Lösningsmedel" i miljöstationen. Färgburkar, penslar, rollers etc. skall i vår miljöstation på plats märkt "Färg/lim/spray" eller lämnas på kommunens återvinningsstation.
- Respektera att blästring/skrapning av båtbottn som har rester av båtbottnfärg endast får ske där marken täckts och tätning mellan båtskrov och marken har arrangerats på ett sätt som godkänts av Miljö- eller Hamnansvarig. Färgresterna skall samlas upp och lämnas som miljöfarligt avfall på kommunens återvinningsstation.

Petroleum och glykol

- Du iakttar största försiktighet när du hanterar petroleumprodukter (olja, bensin och diesel) och glykol i hamnområdet (oavsett om det hanteras på land eller när båten ligger i vattnet). All tömning av olja, bränsle och liknande i vattnet är förbjudet enligt lag. I händelse av utsläpp, ring 112!

Underhåll och drift av båtmotorer

- Båtklubben rekommenderar att du enbart använder biologiskt nedbrytbar tvåtaktsolja (ofta märkt "bio") samt vårdar och underhåller din motor väl för att på så vis hålla ned utsläppen. Undvik att överdosera tvåtaktsolja vid inblandning i bränsle. Procentuell oljeinblandning anges i instruktionsboken till din motor.

Reviderad: 2021-04-10

Olje- och glykolrester, båt batterier och brandsläckare

- Att samla upp oljerester och omgående ta hem dessa eller lämna dem på avsedd plats eller hållas i avsett fat märkt med "Spillolja" i vår miljöstation
- Att kasta oljefilter omgående efter byte i kärl märkt med "Oljefilter" i miljöstationen
- Omgående rapportera om oljeutsläpp, drivtimmer och andra risker för miljö och sjöfarande till Miljöansvarig.
- Samla upp glykol från byte i kylsystem och vinterkonservering av sjövattningsystem och omgående hålla detta i avsett fat märkt med "Glykol" i miljöstationen.
- Respektera att slagvatten som innehåller olja, bränsle eller glykol inte får släppas ut varken i sjön eller på land. Båtar med risk för att olja hamnar i kölsvinet bör ha en oljeabsorbent i kölsvinet eller ännu hellre en separationsanordning på länsanordningen. Förbrukade oljeabsorbenter läggs i miljöstationen i avsett kärl märkt "oljeabsorbenter".
- Lämna uttjänta båt batterier och småbatterier omgående i speciellt syrasäkert kärl vid miljöstationen på båtklubben märkt "Bilbatterier" eller "Småbatterier" eller ta helst med dem hem och lämna på kommunens återvinningsstation.
- Lämna uttjänta brandsläckare omgående på avsedd plats i miljöstationen på båtklubben eller helst ta med dem hem och lämna på kommunens återvinningsstation.

Elförbrukning och elektronikskrot

- Lämna el- och elektronikskrot på kommunens återvinningsstation.
- Att respektera att elvärme inte får lämnas påslagen i båt och att elförbrukningen i hamnområdet ska minimeras.

Färskvatten

- Att respektera att färskvatten ska användas med förnuft och inte får lämnas rinnande.

Hamnen

- För att bevara träet i våra bryggor länge så stryks bryggorna med träolja när det finns behov av detta. Vid oljning stryks träolja på med pensel för att minimera mängden träolja som hamnar i vattnet. Petroleumbaserade produkter undviks.
- Ogräsbekämpningsmedel används ej av Viggeby båtklubb.
- Tvätt av bilar är förbjudet inom hamnområdet